

Medlem af en Comitee, finder jeg mig ikke besøjet til udelukkende at varetage den Enes Interesse, men føler mig forpligtet til ogsaa at tage Hensyn til den Andens, og det gjør jeg saameget mere, som jeg sætter overordentlig megen Priis paa den særdeles Humanitet og Omfagt, som de ærede Medlemmer af Godseierstanden, der have arbejdet med mig i denne Sag, have lagt for Dagen. Endvidere maa jeg gjøre opmærksom paa, at der dog er Forskiel paa Fæstere og paa Leiere. Staten har flere Gange truffen forskellige Foranstaltninger til Bedste for Fæsterne. Den har med Hensyn til det Slags Jorder sagt, at disse ikke maae forpagtes bort; den har sagt, at de ikke maae bruges af selve Eieren. Nu træder Staten til — saaledes har jeg opfattet Forholdet —, den træder nu atter til, for at træffe en ny Foranstaltning til Gavn for Fæsterne, idet den ogsaa vil give dem Ret til at afløse Jagten. Vil man derimod udvide dette og indrømme enhver Bruger Jagtret, lægger man en ny Byrde paa de Jorder, som de ikke have været underkastede hidtil, og derpaa har jeg ikke kunnet indlade mig.

Orsted: Det er aldeles overeensstemmende med min Overbeviisning, hvad den ærede Ordfører har udtalt, og som senere ogsaa er blevet udtrykkeligt vedgaaet af et andet æret Medlem af Comiteen, saavel som af flere i Salen, at det Rigsdagen forelagte Udkast i sine Grundsætninger træder Eiendomsretten ligesaa nær som de Forslag, der ere gjorte af Udvalget. Udkastet gaar nemlig ud paa, at den, som ved en lovgylbig Contract har erhvervet en Jagtret, skal være nødt til at fratræde denne Jagtret mod sin Villie mod Noget, som kaldes Erstatning, men hvorom det er vitterligt, at det ingen Erstatning er eller kan være. Det er det, jeg har søgt at udvikle un-

der Sagens første Behandling, og det er det, jeg nys vilde have nærmere udviklet ved den Forhandling, som foregik angaaende Udkastets 9de §, men som jeg, ved en Misforstaaelse, blev forhindret fra. Jeg skal her blot, da det dog staaer i nøie Forbindelse med det, der er Gjenstand for nærværende Paragraph, gjen tage, hvad jeg troer er et meget slaaende Argument for, at man træder Eiendomsretten meget nær ved det gjorte Forslag. Det er det, at, da Jagtforordningen af 1840 var under Omhandling, og der skulde forelægges et Lovudkast dertil, var der en stærk Stemning for, at det i Fremtiden skulde kunne forbydes ved Overdragelse af Bøndergods at forbeholde sig Jagtretten; men saa stærk Stemningen end var derfor, blev det opgivet, og en saadan Forbeholdenhed har Fremtiden tilladt, fordi det blev antaget, at der vilde være mangen Godseier, som var villig til at overdrage sit Gods til Eiendom eller Arvefæste, naar han havde Lov til at forbeholde sig Jagtretten, og ellers ikke. Dette bekræftedes aldeles ved de Forhandlinger, som foregik under Ständerforsamlingen, og er vist overrensstemmende med den Tænkemaade, som, i det Mindste paa den Tid var almindelig, da denne Lov var under Benættning. Det er altsaa høist rimeligt, at der er udstedt mange Arvefæstebreve og overdraget meget Bøndergods til Selveiendom, under Forbehold af Jagtretten, og at man især rigt har overladt Eiendommen under andre og bedre Vilkaar end man vilde, dersom man ikke kunde forbeholde sig Jagtretten. Det er ogsaa det Samme, som forhen er steet i Anledning af Forordn. af 13de Mai 1769, thi den allerførste Anordning, som udkom her i Landet, for at befordre Selveiendom. Denne Anordning brugtes ligeledes som Motiv, for at fremme denne Overdragelse, at man kan forbeholde sig Jagtretten.